

Nanebevstoupení Páně

Svátek Nanebevstoupení Páně neoslavujeme proto, že bychom vzpomínali na to, že Pán odešel navždy ve své lidské podobě z tohoto světa, do něhož se vtělil. Pak bychom totiž museli myslet na onen smutek, který se zmocnil apoštolů, když za ním hleděli, jak odchází navždy, na jejich úzkost a strach z budoucnosti, na jejich osamocení a bezradnost, kterou v té chvíli prožívali.

Obsah tohoto svátku má pro nás jiný smysl. Ukazuje nám to, co bychom jinak nemohli poznat, konečné oslavení člověka, jeho proměnu, která se na něm naplní, ukazuje poslední a definitivní budoucnost jeho existence, jeho světa, naší země. Kristus předznamenal svým lidským původem vše, čím tento lidský život je sám v sobě, i to, čím se stal skrze vykoupení, i to, čím bude, čím se stane v poslední den jeho završení.

Kristova existence je svatým znakem duchovního osudu člověka. Je šifrou, v níž čteme jeho smysl i jeho budoucnost. Kristovo nanebevstoupení je začátkem té oslavy člověka a jeho země, která se naplňuje. Jeho lidské tělo, které s sebou nese, bylo první, co z našeho hmotného světa bylo vzato na nebe a bylo proměněno, a my, s nimiž se Kristus ztotožnil v oné tajemné jednotě uskutečňované v církvi, poznáváme v jeho nanebevstoupení svou vlastní proměnu, pro kterou zrajeme.

Zalistujme v listě sv. Apoštola Pavla k Thesalonickým a přečtěme si znovu to místo, které známe z bohoslužby slova při mši sv. za zemřelé: „Až totiž bude dán rozkaz a zazní archandělův hlas a Boží polnice, sám Pán to bude sestupovat z nebe. A napřed vstanou zemřelí křesťané. Potom my, kteří do té chvíle zůstaneme naživu, budeme spolu s nimi uchvázeni do oblaku, abychom se ve vzduchu setkali s Pánem. A pak u budeme s Pánem navždy“. Tato slova jsou plna obrazů a my bychom rádi chtěli odkrýt jako závoj to, co se za nimi skrývá.

Nebe není nahoře ani dole, ani onen pohyb vzhůru neukazuje směr cesty, kudy lze do něho dospět. Kristus byl unášen vzhůru k oblakům až navždy zmizel zrakům svých apoštolů. Avšak to podstatné je obsaženo právě v té poslední části věty: zmizel jejich zrakům. Odešel do světa nepřístupného našim smyslům, do Božího světa, pro který nemáme slovo, abychom ho mohli vyjádřit. Není ani daleký, ani blízký, protože toto všechno jsou slova, která používáme pro hmotný svět.

Jeho místem není prostor a jeho trváním není čas. Je jiný než náš svět. Je nekonečně přesahující náš svět a my si ho nemůžeme představit ani ho pochopit – my, kteří nejsme schopni pochopit vznik ani hranice našeho hmotného vesmíru. Je to svět Božího bytí, svrchovaného, nekonečného, neohraničitelného, nepostihlého, proměňujícího i naše hmotno v nový druh bytí, který přesahuje vlastnosti našeho známého hmotného světa. A toto pro nás zůstává na tomto tajemství nanebevstoupení Páně tím nejnepochopitelnějším.

Tato existence nového hmotna našeho těla, která nepřestává být hmotnem a lidským tělem, a přesto je jiná a vymyká se našemu smyslovému poznání. Je proměněná a oslavená, třebaš neztrácí svou podstatu hmotné a tělesné existence. V čem bude spočívat tento tajemný proměňující akt Boží. V čem budeme změněni, že nepřestaneme být lidmi, a přece budeme mít jiné hranice svých schopností, svého smyslového poznání a života. Jaké budou tyto hranice? Jaké budou naše nové schopnosti, v jaké činnosti se budou naplňovat? To vše zůstává pro nás skryto, jakoby oblak, který unášel Krista vzhůru i nám zastřel pohled do tohoto nového pro nás světa. A tak tento svátek se pro nás uzavírá tajemstvím. Tajemstvím naší oslavy a proměny, ve kterou věříme a kterou očekáváme v síle své naděje, právě pro tento okamžik nanebevstoupení. Prohlubme tedy v sobě dnes toto učení víry i očekávání naší naděje opřené o jeho – o Boží slovo, které k nám dnes mluvilo.